

วารสารวิชาการ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ
ในพจนานุกรมไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๙๓ - พ.ศ.๒๕๕๔^๑
Lexical Change of English Transliterated Words in Thai Dictionary
Since 1950 - 2011

อรรวรรณ สันติกุล

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

จิตตาภา สารพัตน์ ไชยปัญญา

Ph.D. (Sanskrit), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

Journal of Humanities and Social Sciences

^๑บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “วิเคราะห์คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน”

Abstract

The objective of this study is to examine lexical increase of English transliterated words in 4 volumes (Vol. of years 1950, 1982, 1999, and 2011) of Royal Institute Dictionary. As for the framework used in this study, Voegelin's Hopi Domains of language culture were relied upon.

The result showed that the number of English transliterated words increased in all 4 domains. The obvious rise was found in the volume of year 1982 where new 13 categories were identified as follows vocabulary of nature (7 categories), vocabulary of human being and human behavior (3 categories), and vocabulary of intelligence emotion and value (1 category), and vocabulary of interpersonal relationship (2 categories). In terms of the vocabulary of nature, the three sub-categories with the biggest increase of new words were vocabulary of substance, vocabulary of compound and reaction, and vocabulary of measurement. As for the vocabulary of human being and human behavior, most of the new words were found in the sub-categories of health and treatment, internal organ, and dressing. Regarding the vocabulary of intelligence emotion and value, the sub-categories where most the new words appeared were vocabulary of sect and religion, vocabulary of learning, and vocabulary of mind emotion and feeling. Lastly, with reference to the vocabulary of interpersonal relationship, most of the new words were identified in the sub-categories of food, sport, electric device and measurement instrument.

Keywords :

Royal Institute Dictionary, English transliterated word, lexicon

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน จำนวน ๔ เล่ม ได้แก่ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๓ พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๖ พ.ศ.๒๕๕๔ โดยใช้แนวคิดเรื่องวงศัพท์ แบ่งตามวัฒนธรรมภาษาของ โวเจลีนส์ (Voegelins) เรียกว่า Hopi Domains

ผลการวิจัยพบว่า วงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานที่ทำกรวิเคราะห์ทั้ง ๔ เล่ม ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๓ - พ.ศ.๒๕๕๔ พบวงศัพท์เพิ่มขึ้นทั้ง ๔ ลักษณะ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของวงศัพท์เหล่านี้ ปรากฏชัดเจนที่สุดในปี พ.ศ.๒๕๔๕ พบว่าเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๓ ประเภท ได้แก่ คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ เพิ่มขึ้น ๗ ประเภท คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ เพิ่มขึ้น ๓ ประเภท คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และคุณค่า เพิ่มขึ้น ๑ ประเภท คำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล เพิ่มขึ้น ๒ ประเภท โดยคำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ มีจำนวนคำที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ คำที่เกี่ยวกับธาตุ คำที่เกี่ยวกับสารประกอบและปฏิกิริยา คำที่เกี่ยวกับการวัด คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ มีจำนวนคำที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ คำที่เกี่ยวกับสุขภาพและการรักษาพยาบาล คำที่เกี่ยวกับอวัยวะภายในร่างกาย คำที่เกี่ยวกับการแต่งกาย คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และคุณค่า มีจำนวนคำที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ คำที่เกี่ยวกับลัทธิ ศาสนา คำที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ คำที่เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด คำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล พบจำนวนคำที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ คำที่เกี่ยวกับอาหาร คำที่เกี่ยวกับกีฬา คำที่เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องมือวัด

คำสำคัญ :

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คำทับศัพท์ ภาษาอังกฤษ วงศัพท์

การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมไทย...

บทนำ

ทุกภาษาย่อมมีการยืมคำจากภาษาอื่นเข้ามา ไม่มีภาษาใดในโลกที่บริสุทธิ์ ในภาษาไทยก็มีการยืมคำจากภาษาต่างประเทศเข้ามาเป็นเวลานานมาแล้ว หากจะนับว่าภาษาไทยมีอักษรใช้เมื่อปี พ.ศ. ๑๘๘๖ ในรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งกรุงสุโขทัย ก็พบหลักฐานว่าภาษาไทยมีการยืมคำจากภาษาบาลี สันสกฤตและเขมรเข้ามาใช้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ประเทศไทยก็ได้มีการติดต่อกับประเทศอื่นๆ อาทิ จีน พม่า มอญ ญวน ญี่ปุ่น มลายู ขวา เปอร์เซีย ฝรั่งเศส อังกฤษ ฯลฯ จึงทำให้เกิดการยืมภาษาจากประเทศต่างๆ เข้ามาใช้ในภาษาไทย โดยเฉพาะเมื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีการยืมภาษาอังกฤษเข้ามาใช้มากขึ้น เริ่มตั้งแต่ปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) เป็นต้นมา จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) บรรดาเจ้านายและข้าราชการไทยได้มีโอกาสศึกษาภาษาอังกฤษกับชาวอังกฤษที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยจนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีจึงมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลายมากขึ้น ดังที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์ “ไกลบ้าน” และมีการแปลเรื่องต่างๆ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย หลังจากนั้นภาษาอังกฤษก็เข้ามามีบทบาทอยู่ในภาษาไทยมากขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบันภาษาอังกฤษเข้ามาปะปนอยู่ในภาษาไทยเนื่องด้วยสาเหตุต่างๆ อาทิ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษา การติดต่อสื่อสาร การเดินทางระหว่างประเทศ การขยายตัวทางการค้า วัฒนธรรมตะวันตก เครื่องแต่งกาย การกีฬา ความบันเทิง จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่สามารถใช้ติดต่อสื่อสารกับประเทศต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (จันจิรา จิตตะวิริยะพงษ์, ๒๕๔๖ : ๑๒๖)

เมื่อภาษาอังกฤษเขามามีบทบาทในภาษาไทยมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงมีการจัดทำพจนานุกรม (dictionary) ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.๒๒๐๕ โดยบาทหลวงชาวฝรั่งเศสองค์หนึ่งชื่อสังฆราชลาโน (Louis Laneau) เป็นหนังสือแปลศัพท์ที่เขียนด้วยอักษรโรมัน และต่อมาได้มีการจัดทำพจนานุกรมไทย - อังกฤษ และพจนานุกรมภาษาอื่นๆ ด้วย จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๔๑๖ จึงมีการจัดทำพจนานุกรม ไทย - ไทย เล่มแรก คือ อักษรวิธานศรึบัพของหมอบรัดเลย์ (ธีระพันธ์ ล. ทองคำ, ๒๕๓๕ : ๑๕) ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๗๖ ได้มีการจัดตั้งราชบัณฑิตยสถานขึ้นเพื่อให้คนไทยได้ใช้ความรู้สรรพวิชาในการให้ความสะดวกแก่การค้นคว้าทางวิชาการ ช่วยลดความจำเป็นในการจ้างชาวต่างชาติ ตลอดจนมีบทบาทสำคัญในการทำนุบำรุงภาษาไทย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ๒๕๔๘ : ๑๕๙ - ๑๖๑) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า พจนานุกรมไทยฉบับบุกเบิกนั้นจัดทำขึ้นโดยชาวต่างชาติ พจนานุกรมฉบับบุกเบิกนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดพจนานุกรมไทยฉบับหลวงที่จัดทำขึ้นโดยคนไทยอีกหลายเล่ม (ธีระพันธ์ ล. ทองคำ, ๒๕๓๕ : ๖๐ - ๖๑) จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๔๙๓ ได้มีการจัดทำพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๔๙๓ พ.ศ.๒๕๒๕ พ.ศ.๒๕๔๒ พ.ศ.๒๕๕๔ ตามลำดับ

คำที่รวบรวมไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เป็นคำที่มีผู้นิยมใช้อย่างแพร่หลายในสังคม ข้อมูลคำดังกล่าวมีความน่าสนใจเนื่องจากเป็นคำที่ผู้ใช้ภาษาใช้จริง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สำรวจพจนานุกรมทั้งหมด พบคำยืมภาษาอังกฤษที่นำมาใช้ในภาษาไทยหลายวิธีด้วยกัน แต่วิธีที่พบมากที่สุดและเป็นที่ยอมรับมากที่สุดคือวิธีทับศัพท์ (จิรวัดนเพชรัตน์ และอัมพร ทองใบ, ๒๕๕๖ : ๒๓๘) และเป็นที่น่าสังเกตว่าทุกครั้งที่มีการจัดทำพจนานุกรมขึ้นใหม่ จะมีจำนวนคำทับศัพท์ภาษา

การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมไทย...

อังกฤษเพิ่มขึ้น และวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษก็ขยายกว้างขึ้นด้วย จึงเป็นที่น่าสนใจว่า คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เพิ่มมากขึ้นนั้นมีลักษณะอย่างไร และวงศัพท์ที่ขยายเพิ่มมากขึ้นนั้นเป็นวงศัพท์ประเภทใด ซึ่งจะทำให้ทราบถึงลักษณะโครงสร้างทางสังคมในช่วงเวลาที่จัดทำพจนานุกรมแต่ละเล่ม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๔๙๓ พ.ศ.๒๕๒๕ พ.ศ.๒๕๔๒ พ.ศ.๒๕๕๔ ในด้านวงศัพท์โดยแบ่งตามวัฒนธรรมภาษา เรียกว่า Hopi Domains ซึ่งจำแนกวัฒนธรรมทางภาษาออกเป็น ๔ ลักษณะ คือ คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และคุณค่า คำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๙๓ - พ.ศ.๒๕๕๔

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวเคราะห์คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านข้อมูล ข้อมูลที่วิเคราะห์คือคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๔๙๓ พ.ศ.๒๕๒๕ พ.ศ.๒๕๔๒ พ.ศ.๒๕๕๔ โดยเก็บข้อมูลคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เป็นคำยืมแบบคำทับศัพท์ หมายถึง คำยืมที่ยืมเข้ามาใช้ทั้งเสียงและความหมาย อาจมีการเปลี่ยนแปลงเสียงให้สอดคล้องกับระบบเสียงของภาษาผู้ยืม และ

เก็บข้อมูลคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งที่เขียนแบบคำยืมและเขียนแบบทับศัพท์ เฉพาะคำที่มีอักษรย่อ (อ.) กำกับพร้อมข้อมูลคำเดิมจากภาษาอังกฤษ โดยไม่รวมคำทับศัพท์ที่นำมาใช้ปนกับคำไทยหรือคำยืมภาษาอื่นเนื่องจากเป็นคำยืมแบบผสม (นิตยา กาญจนะวรรณ, ๒๕๕๘ : ๑๐๓ - ๑๐๕)

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาวิเคราะห์ห้วงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๕๔๓ พ.ศ.๒๕๕๕ พ.ศ.๒๕๕๖ พ.ศ.๒๕๕๗ โดยแบ่งตามแนวคิดวัฒนธรรมทางภาษาของโวจิลินส์ (Voegelin) เรียกว่า Hopi Domains

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาใช้วิธีการศึกษาแบบวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ขั้นรวบรวมข้อมูล

๑.๑ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทับศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทย

๑.๒ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวงศัพท์

๑.๓ ศึกษาข้อมูลคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๓ - พ.ศ.๒๕๕๔

๒. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลตามขอบเขตด้านเนื้อหา

๓. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

๔. การนำเสนอผลงานวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)

การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมไทย...

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

แนวคิดเรื่องวงศัพท์แบ่งตามวัฒนธรรมทางภาษาเรียกว่า Hopi Domains ซึ่งจำแนกวัฒนธรรมทางภาษาออกเป็น ๔ ลักษณะคือ คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์และคุณค่า คำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล (CHARLES F. VOEGELIN and FLORENCE M. VOEGELIN, ๑๙๕๗ อ้างถึงใน ไทโรงาม ประมวลศิลปชัย, ๒๕๓๒) โดยผู้วิจัยนำแนวคิดเรื่องวงศัพท์มาประยุกต์ใช้ในการจำแนกหมวดหมู่คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๕๔๓ พ.ศ.๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๖ พ.ศ.๒๕๕๔ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของวงศัพท์ที่ขยายกว้างขึ้น และจำนวนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์วงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานใช้แนวคิดเรื่องวงศัพท์ที่เรียกว่า Hopi domains ซึ่งเป็นการจำแนกคำศัพท์ตามวัฒนธรรมทางภาษา ออกเป็น ๔ ลักษณะคือ คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และคุณค่า และคำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล (CHARLES F. VOEGELIN and FLORENCE M. VOEGELIN, ๑๙๕๗ อ้างถึงใน ไทโรงาม ประมวลศิลปชัย, ๒๕๓๒) โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิด Hopi domains มาประยุกต์ใช้ในการจำแนกหมวดหมู่ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับข้อมูลคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ.๒๕๔๓ พ.ศ.๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๖ พ.ศ.๒๕๕๔ สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงวงศ์พท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๙๓ - พ.ศ.๒๕๕๔

วงศ์พท์	พจนานุกรม พ.ศ.๒๔๙๓	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๒๕	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๔๒	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๕๔
๑. คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ จำแนกเป็น ๑๓ ลักษณะ ได้แก่				
๑.๑ คำที่เกี่ยวกับลักษณะ ทางภูมิศาสตร์ภูมิประเทศ	-	✓ (๔)	✓ (+๑) (=๕)	✓ (+๐) (=๕)
๑.๒ คำที่เกี่ยวกับทรัพยากร ธรรมชาติที่ไม่มีชีวิต	✓ (๒)	✓ (+๑๓) (=๑๕)	✓ (+๐) (=๑๕)	✓ (+๐) (=๑๕)
๑.๓ คำที่เกี่ยวกับธาตุ	-	✓ (๘๓)	✓ (+๐) (=๘๓)	✓ (+๐) (=๘๓)
๑.๔ คำที่เกี่ยวกับธาตุ กัมมันตรังสีที่นักวิทยาศาสตร์ สร้างขึ้น	-	✓ (๑๕)	✓ (+๐) (=๑๕)	✓ (+๐) (=๑๕)
๑.๕ คำที่เกี่ยวสารประกอบ และปฏิกิริยา	✓ (๑)	✓ (+๕๙) (= ๖๐)	✓ (+๑) (=๖๑)	✓ (+๐) (=๖๑)
๑.๖ คำที่เกี่ยวกับดวงดาว วิธีการศึกษาเกี่ยวกับท้องฟ้า	-	✓ (๖)	✓ (+๐) (=๖)	✓ (+๐) (=๖)
๑.๗ คำที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ ที่เกิดจากท้องฟ้า	-	✓ (๓)	✓ (+๑) (=๔)	✓ (+๐) (=๔)
๑.๘ คำที่เกี่ยวกับพลังงาน ความร้อน แสงสว่าง ไฟฟ้า และแหล่งพลังงาน	✓ (๒)	✓ (+๒๖) (= ๒๘)	✓ (+๐) (= ๒๘)	✓ (+๐) (= ๒๘)
๑.๙ คำที่เกี่ยวกับสัตว์	-	✓ (๑๓)	✓ (+๐) (=๑๓)	✓ (+๐) (=๑๓)
๑.๑๐ คำที่เกี่ยวกับพืช	✓ (๒)	✓ (+๙) (=๑๑)	✓ (+๑) (=๑๒)	✓ (+๑) (=๑๓)
๑.๑๑ คำที่เกี่ยวกับวัน เวลา	✓ (๒)	✓ (+๐) (=๒)	✓ (+๒) (=๔)	✓ (+๐) (=๔)
๑.๑๒ คำที่เกี่ยวกับการวัด	✓ (๒๑)	✓ (+๒๙) (=๕๐)	(✓ +๑) (=๕๑)	✓ (+๑) (=๕๒)
๑.๑๓ คำที่เกี่ยวกับคณิตศาสตร์	-	✓ (๑๖)	✓ (+๐) (=๑๖)	✓ (+๐) (=๑๖)

การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมไทย...

ตาราง 1 แสดงวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับ

ราชบัณฑิตยสถาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๙๓ - พ.ศ.๒๕๕๔ (ต่อ)

วงศัพท์	พจนานุกรม พ.ศ.๒๔๙๓	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๒๕	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๔๒	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๕๔
๒. คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ จำแนกออกเป็น ๕ ลักษณะ ได้แก่				
๒.๑ คำที่เกี่ยวกับอวัยวะในร่างกาย	-	✓ (๘)	✓ (+๐) (=๘)	✓ (+๐) (=๘)
๒.๒ คำที่เกี่ยวกับสุขภาพและการรักษาพยาบาล	✓ (๑)	✓ (+๒๑) (=๒๒)	✓ (+๒) (=๒๔)	✓ (+๑) (=๒๕)
๒.๓ คำที่เกี่ยวกับการแต่งกาย	✓ (๒)	✓ (+๖) (=๘)	✓ (+๑) (=๙)	✓ (+๐) (=๙)
๒.๔ คำที่เกี่ยวกับการรับรู้ความรู้สึก ประสาทสัมผัสของร่างกาย	-	✓ (๑)	✓ (+๒) (=๓)	✓ (+๐) (=๓)
๒.๕ คำที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและการเคลื่อนย้าย	-	✓ (๓)	✓ (+๐) (=๓)	✓ (+๑) (=๔)
๓. คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และคุณค่า จำแนกออกเป็น ๔ ลักษณะ ได้แก่				
๓.๑ คำที่เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด	✓ (๑)	✓ (+๒) (=๓)	✓ (+๐) (=๓)	✓ (+๐) (=๓)
๓.๒ คำที่เกี่ยวกับค่านิยม	-	✓ (๑)	✓ (+๐) (=๑)	✓ (+๐) (=๑)
๓.๓ คำที่เกี่ยวกับการเรียนรู้	✓ (๑)	✓ (+๔) (=๕)	✓ (+๐) (=๕)	✓ (+๐) (=๕)
๓.๔ คำที่เกี่ยวกับลัทธิ ศาสนา	✓ (๒)	✓ (+๕) (=๗)	✓ (+๑) (=๘)	✓ (+๐) (=๘)

ตาราง 1 แสดงวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๓ - พ.ศ.๒๕๕๔ (ต่อ)

วงศัพท์	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๔๓	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๔๕	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๔๖	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๕๔
๔. คำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ ของบุคคล จำแนกออกเป็น ๑๔ ลักษณะ ได้แก่				
๔.๑ คำที่เกี่ยวกับการจำแนก มนุษย์ออกเป็นเชื้อชาติ สัญชาติ	✓ (๓)	✓ (+๖) (=๙)	✓ (+๑) (=๑๐)	✓ (+๐) (=๑๐)
๔.๒ คำที่เกี่ยวกับการคมนาคม ยานพาหนะ	✓ (๔)	✓ (+๑๑) (=๑๕)	✓ (+๑) (=๑๖)	✓ (+๐) (=๑๖)
๔.๓ คำที่เกี่ยวกับการติดต่อ สื่อสาร	✓ (๒)	✓ (+๖) (=๘)	✓ (+๓) (=๑๑)	✓ (+๔) (=๑๕)
๔.๔ คำที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้า การเงิน	✓ (๕)	✓ (+๕) (=๑๐)	✓ (+๐) (=๑๐)	✓ (+๐) (=๑๐)
๔.๕ คำที่เกี่ยวกับสงคราม การเมืองการปกครอง	✓ (๔)	✓ (+๕) (=๙)	✓ (+๐) (=๙)	✓ (+๑) (=๑๐)
๔.๖ คำที่เกี่ยวกับอาชีพ ตำแหน่งหน้าที่	✓ (๒)	✓ (+๒) (=๔)	✓ (+๐) (=๔)	✓ (+๔) (=๘)
๔.๗ คำที่เกี่ยวกับดนตรี	-	✓ (๗)	✓ (+๐) (=๗)	✓ (+๒) (=๙)
๔.๘ คำที่เกี่ยวกับกีฬา	✓ (๓)	✓ (+๑๙) (=๒๒)	✓ (+๐) (=๒๒)	✓ (+๑) (=๒๓)
๔.๙ คำที่เกี่ยวกับการพนัน และการพักผ่อนหย่อนใจ	✓ (๑)	✓ (+๘) (=๙)	✓ (+๒) (=๑๑)	✓ (+๐) (=๑๑)
๔.๑๐ คำที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย สถานที่	✓ (๒)	✓ (+๕) (=๗)	✓ (+๐) (=๗)	✓ (+๑) (=๘)

การเปลี่ยนแปลงวงศ์พจน์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมไทย...

ตาราง 1 แสดงวงศ์พจน์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๙๓ - พ.ศ.๒๕๕๔ (ต่อ)

วงศ์พจน์	พจนานุกรม พ.ศ.๒๔๙๓	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๒๕	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๔๒	พจนานุกรม พ.ศ.๒๕๕๔
๔. คำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ ของบุคคล จำแนกออกเป็น ๑๔ ลักษณะ ได้แก่ (ต่อ)				
๔.๑๑ คำที่เกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้ทั่วไป	✓ (๘)	✓ (+๑๖) (=๒๔)	✓ (+๐) (=๒๔)	✓ (+๓) (=๒๗)
๔.๑๒ คำที่เกี่ยวกับเครื่องใช้ ไฟฟ้าและเครื่องมือวัด	-	✓ (๑๗)	✓ (+๒) (=๑๙)	✓ (+๑) (=๒๐)
๔.๑๓ คำที่เกี่ยวกับอาหาร	✓ (๔)	✓ (+๒๕) (=๒๙)	✓ (+๒) (=๓๑)	✓ (+๐) (=๓๑)
๔.๑๔ คำที่เกี่ยวกับเครื่องมือ	✓ (๓)	✓ (+๒) (=๕)	✓ (+๑) (=๖)	✓ (+๐) (=๖)

*หมายเหตุ สัญลักษณ์เครื่องหมาย + ตามด้วยตัวเลขในวงเล็บหลังเครื่องหมายถูก หมายถึง จำนวนคำทับศัพท์ที่เพิ่มขึ้น, สัญลักษณ์ = ตามด้วยตัวเลขในวงเล็บด้านล่าง หมายถึง ผลรวมของจำนวนคำทับศัพท์ที่เพิ่มขึ้นกับคำทับศัพท์ที่มีอยู่เดิมในพจนานุกรมเล่มก่อนหน้า

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า วงศ์พจน์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๔๙๓ - พ.ศ.๒๕๕๔ มีวงศ์พจน์เพิ่มมากขึ้นและมีจำนวนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในแต่ละวงศ์พจน์เพิ่มมากขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วงศ์ศัพท์และจำนวนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๓ - พ.ศ.๒๕๕๕

๑. วงศ์ศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ทั้ง ๔ เล่ม ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๓ - พ.ศ.๒๕๕๕ พบการเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในปี พ.ศ.๒๕๒๕ ทั้ง ๔ ลักษณะ จำนวน ๑๓ ประเภท ได้แก่ คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ จำแนกออกเป็น ๗ ประเภท คือ คำที่เกี่ยวกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ คำที่เกี่ยวกับธาตุ คำที่เกี่ยวกับธาตุกัมมันตรังสีที่นักวิทยาศาสตร์สร้างขึ้น คำที่เกี่ยวกับดวงดาว วิธีการศึกษาเกี่ยวกับท้องฟ้า คำที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดจากท้องฟ้า คำที่เกี่ยวกับสัตว์ คำที่เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ จำแนกออกเป็น ๓ ประเภท คือ คำที่เกี่ยวกับอวัยวะภายในร่างกาย คำที่เกี่ยวกับการรับรู้ความรู้สึก ประสาทสัมผัสของร่างกาย คำที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและการเคลื่อนย้าย คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และคุณค่า จำแนกออกเป็น ๑ ประเภท คือ คำที่เกี่ยวกับค่านิยม คำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล จำแนกออกเป็น ๒ ประเภท คือ คำที่เกี่ยวกับดนตรี คำที่เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องมือวัด แต่ในปี พ.ศ.๒๕๔๒ และ พ.ศ.๒๕๕๔ ไม่มีวงศ์ศัพท์เพิ่มขึ้น จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่า วงศ์ศัพท์ที่เพิ่มขึ้นชัดเจนที่สุดคือวงศ์ศัพท์ในปี พ.ศ.๒๕๒๕ ที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๔๓ ซึ่งวงศ์ศัพท์ที่มีจำนวนคำเพิ่มมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ คำที่เกี่ยวกับธาตุ เพิ่มขึ้น ๘๓ คำ เช่น แทนทาลัม พอลิเนียม สตรอนเชียม คำที่เกี่ยวข้องสารประกอบและปฏิกิริยาเพิ่มขึ้น ๕๙ คำ เช่น ซินนามิก พาราฟิน ออกซิเดชัน คำที่เกี่ยวกับการวัดเพิ่มขึ้น ๒๙ คำ เช่น ฟาทอม มิลลิบาร์ อังสตรอม

การเปลี่ยนแปลงวงศ์พท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมไทย...

๒. คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ พบจำนวนคำที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับ คือ อันดับแรก คำที่เกี่ยวกับธาตุ เพิ่มขึ้น ๘๓ คำ เช่น ซีลีเนียม นีโอดีเมียม ยูโรเพียม ถึงแม้จะไม่มีคำเพิ่มขึ้นอีกจนถึงปี พ.ศ.๒๕๕๔ ก็ตาม อันดับที่สอง คำที่เกี่ยวกับสารประกอบและปฏิกิริยา เพิ่มขึ้น ๕๙ คำ เช่น คอสดิกโซดา ไชยาไนต์ ไดแซ็กคาไรด์ และมีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๒ เพียง ๑ คำ คือ เมทานอล แต่จำนวนคำไม่เพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ.๒๕๕๔ อันดับที่สาม คำที่เกี่ยวกับการวัด เพิ่มขึ้น ๒๙ คำ เช่น กิโลไซเกล ไมครอน เฮกตาร์ มีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๒ เพียง ๑ คำ คือ กูรส และมีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๔ เพียง ๑ คำ คือ กะรัต ๒

๓. คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ พบจำนวนคำที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับคือ อันดับแรก คำที่เกี่ยวกับสุขภาพและการรักษาพยาบาล เพิ่มขึ้น ๒๑ คำ เช่น แ็กคาริน วัคซีน อินซูลิน มีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๒ เพียง ๒ คำ คือ ไวรัส เอดส์ และมีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๔ เพียง ๑ คำ คือ สปา อันดับที่สอง คำที่เกี่ยวกับอวัยวะภายในร่างกาย เพิ่มขึ้น ๘ คำ เช่น ไคโรโมโซม พลาสมา ฮอว์โมน แต่จำนวนคำไม่เพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ.๒๕๕๒ และ พ.ศ.๒๕๕๔ อันดับที่สาม คำที่เกี่ยวกับการแต่งกาย เพิ่มขึ้น ๖ คำ เช่น ยีน ล็อกเกต ลิปสติก และมีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๒ เพียง ๑ คำ คือ ชิงเกล แต่จำนวนคำไม่เพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ.๒๕๕๔

๔. คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และคุณค่า พบจำนวนคำที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับคือ อันดับแรก คำที่เกี่ยวกับลัทธิ ศาสนา เพิ่มขึ้น ๕ คำ เช่น คาทอลิก โปรเตสแตนต์ มัมมี มีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๒ เพียง ๑ คำ คือ โป๊ป แต่จำนวนคำไม่เพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ.๒๕๕๔ อันดับที่สอง คำที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ เพิ่มขึ้น ๔ คำ เช่น เทคโนโลยี ฟิสิกส์

อเลกทรอนิกส์ แต่จำนวนคำไม่เพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ.๒๕๔๒ และ พ.ศ.๒๕๕๔ อันดับที่สาม คำที่เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด เพิ่มขึ้น ๒ คำ คือ เขียว ไรต์ แต่จำนวนคำไม่เพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และ พ.ศ.๒๕๕๔

๕. คำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล พบจำนวนคำที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับคือ อันดับแรกคำที่เกี่ยวกับอาหาร เพิ่มขึ้น ๒๕ คำ เช่น กาแฟโทส ครีม สเปกเตตตี และมีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๔๒ เพียง ๒ คำ คือ มักกะโรนี สเต็ก แต่จำนวนคำไม่เพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ.๒๕๕๔ อันดับที่สอง คำที่เกี่ยวกับกีฬา เพิ่มขึ้น ๑๙ คำ เช่น บิลเลียด โอลิมปิก ฮอกกี้ จำนวนคำไม่เพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ.๒๕๔๒ แต่มีจำนวนคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๔ เพียง ๑ คำ คือ เซต ๒ อันดับที่สาม คำที่เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องมือวัด เพิ่มขึ้น ๑๗ คำ เช่น คอมพิวเตอร์ ไมโครเวฟ สเปกโทรสโคป และมีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๔๒ เพียง ๒ คำ คือ โปรแทรกเตอร์ มิเตอร์ และมีคำเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๔ เพียง ๑ คำ คือ คีย์บอร์ด

อภิปรายผลการวิจัย

๑. วงศัพทของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ.๒๕๔๓ - พ.ศ.๒๕๕๔ นั้นมีวงศัพทเพิ่มมากขึ้น และมีจำนวนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในแต่ละวงศัพทเพิ่มมากขึ้น แต่การเพิ่มขึ้นที่ชัดเจนคือในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ.๒๕๒๕ เมื่อเปรียบเทียบกับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ.๒๕๔๓ พบว่ามีจำนวนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๕๙๓.๒๔ และคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

การเปลี่ยนแปลงวงศ์พท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมไทย...

ปี พ.ศ.๒๕๔๒ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๒๕ คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๘ ส่วนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๔๒ คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๘ ซึ่งอาจมีสาเหตุของการเพิ่มขึ้นคือ ระยะเวลาที่ห่างกันในการจัดทำพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ.๒๕๔๓ - พ.ศ.๒๕๕๔ มีระยะห่างมากถึง ๓๒ ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาห่างที่นานที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับระยะห่างระหว่างการจัดทำพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ.๒๕๒๕ - พ.ศ.๒๕๔๒ ที่มีระยะห่าง ๑๗ ปี และระยะห่างระหว่างการจัดทำพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ.๒๕๔๒ - พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่มีระยะห่างเพียง ๑๒ ปี ซึ่งระยะห่างของเวลาที่ยาวนานอาจทำให้มีคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษไหลบ่าเข้ามามากขึ้น จึงทำให้วงศ์พท์ของคำทับศัพท์และจำนวนคำทับศัพท์ในแต่ละวงศ์พท์เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

๒. คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ พบจำนวนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ คำที่เกี่ยวกับธาตุ คำที่เกี่ยวกับสารประกอบและปฏิกิริยา คำที่เกี่ยวกับการวัด สาเหตุอาจมาจากนโยบายของนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ซึ่งมีนโยบายปรับปรุงพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๕๔๓ ที่ได้ตีพิมพ์ออกมาใช้เป็นเวลาประมาณ ๒๗ ปีแล้ว พร้อมกันนั้นก็ควรจะได้เพิ่มเติมคำที่เกิดใหม่และใช้กันเป็นที่ยุติแล้วเข้าไว้ด้วย โดยเฉพาะศัพท์บัญญัติต่างๆ ที่ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติไว้และใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นที่เข้าใจความหมายกันดีอยู่แล้ว ตลอดจนเพิ่มคำที่ควรมีแต่ยังไม่มีในพจนานุกรม เช่น ศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้กันอยู่ในระดับต่างๆ ส่วนวนและสุภาสิตของไทยซึ่งเวลานี้นูชนรุ่นหลังๆ ไม่ค่อยจะได้ยินและไม่เข้าใจความหมาย

กันแล้วเข้าไว้ด้วย (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๙ : คำนำ) แต่ในส่วนของ คำศัพท์ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ.๒๕๔๒ และ พ.ศ.๒๕๕๔ จะไม่ได้เน้นการเก็บคำศัพท์ใหม่ๆ มากนัก แต่จะเน้น การปรับปรุงคำศัพท์เดิมที่ได้เก็บไว้แล้วให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การเพิ่มขึ้นของวงศ์พื้ดังกล่าวยังสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๒๐ - ๒๕๒๔ ในส่วน ของเป้าหมายการพัฒนาการผลิต มีการกำหนดเป้าหมายด้านเหมืองแร่ ให้ขยายตัวขึ้นทั้งแร่ธาตุที่ขุดได้แล้วและแร่ธาตุใหม่ที่กำลังหาพบแหล่งแร่ แล้ว (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๒๐ - ๒๕๒๔ : ๓๖) มีการกำหนดแนวทางการบูรณะและบริการจัดสรร ทรัพยากรเศรษฐกิจหลักและแนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยเฉพาะที่ดิน แหล่งน้ำ ป่าไม้และแหล่งแร่ ให้มีการใช้ในอัตราและ ลักษณะที่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อคนส่วนใหญ่สูงขึ้น ขณะเดียวกัน จะกำหนดแนวทางฟื้นฟูบูรณะทรัพยากรที่เสื่อมโทรมจนเป็นอันตรายต่อ สภาวะแวดล้อมของประเทศให้สามารถสนองต่อการพัฒนาประเทศใน อนาคตที่ดีขึ้น และพัฒนาแหล่งพลังงานที่สำคัญยิ่งของประเทศ คือ น้ำมันปิโตรเลียมและแก๊สธรรมชาติ มีการวางแผนพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อนำเอาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการ ปรับปรุงผลผลิตและขบวนการผลิตให้บรรลุเป้าหมายในการเพิ่มผลผลิต การส่งออกและการกระจายผลผลิต โดยมุ่งระดมขีดความสามารถทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ให้บังเกิดผลแก่ส่วนรวมสูงสุด (แผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๒๐ - ๒๕๒๔ : ๔๘)

การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมไทย...

๓. คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ พบจำนวนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ คำที่เกี่ยวกับสุขภาพ และการรักษาพยาบาล คำที่เกี่ยวกับอวัยวะในร่างกาย คำที่เกี่ยวกับการแต่งกาย สาเหตุอาจมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษา การติดต่อสื่อสาร การเดินทางระหว่างประเทศ การขยายตัวทางการค้า วัฒนธรรมตะวันตก เครื่องแต่งกาย การกีฬา ความบันเทิง (จันจิรา จิตตะวิริยะพงษ์, ๒๕๔๖ : ๑๒๖) และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๒๐ - ๒๕๒๔ ยังมีการเร่งส่งเสริมและขยายขอบเขตของการให้บริการด้านสาธารณสุขในชนบทมากขึ้น ทั้งในด้านจำนวนบุคลากรทางด้านสาธารณสุข และคุณภาพของการบริการด้านการรักษาพยาบาล (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๒๐ - ๒๕๒๔ : ๒๗๔ - ๒๗๗)

๔. คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และคุณค่า พบจำนวนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ คำที่เกี่ยวกับลัทธิ ศาสนา คำที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ คำที่เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และคำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล พบจำนวนคำที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ คำที่เกี่ยวกับอาหาร คำที่เกี่ยวกับกีฬา คำที่เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องมือวัด สาเหตุอาจมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษา การติดต่อสื่อสาร การเดินทางระหว่างประเทศ การขยายตัวทางการค้า วัฒนธรรมตะวันตก เครื่องแต่งกาย การกีฬา ความบันเทิง (จันจิรา จิตตะวิริยะพงษ์, ๒๕๔๖ : ๑๒๖) และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๒๐- ๒๕๒๔ ยังประกอบไปด้วยแผนพัฒนาบริการสาธารณูปโภคด้านการผลิตติดตั้งพลังงานไฟฟ้าให้ถึงมือประชากรส่วนใหญ่ของประเทศโดยทั่วถึง

(แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๒๐ - ๒๕๒๔ : ๑๖)

๕. ในพจนานุกรมปี พ.ศ.๒๕๒๕ มีคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในวงศัพท์เพิ่มขึ้นมากที่สุด ทั้ง ๔ ลักษณะ คือ คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ คำที่เกี่ยวกับมนุษย์และพฤติกรรมมนุษย์ คำที่เกี่ยวกับสติปัญญา อารมณ์ และคุณค่า และคำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล แต่ในพจนานุกรมปี พ.ศ.๒๕๔๒ และ ปี พ.ศ.๒๕๕๔ มีจำนวนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในวงศัพท์เหล่านี้เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย โดยที่ไม่มีจำนวนวงศัพท์เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากราชบัณฑิตยสถานได้จัดแบ่งสมาชิกราชบัณฑิตยสถานออกเป็นกลุ่มสำนักแยกประเภทตามสาขาวิชาประกอบไปด้วย ๓ สำนักใหญ่ๆ คือ สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง สำนักวิทยาศาสตร์ สำนักศิลปกรรม ซึ่งแต่ละสำนักมีหน้าที่ในการดำเนินงานหลายลักษณะรวมทั้งการจัดทำพจนานุกรมและบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่างๆ ด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ๒๕๔๔ : ๑๖๖ - ๑๖๙)

ทั้งนี้จากการศึกษาวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๓ - พ.ศ.๒๕๕๔ ทำให้เห็นลักษณะของวงศัพท์ในช่วงเวลาดังกล่าวซึ่งแสดงให้เห็นปรากฏการณ์ทางสังคมในช่วงเวลานั้นได้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการศึกษาลักษณะวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมเล่มอื่นๆ

๒. ควรมีการศึกษาลักษณะวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในเอกสารหรือสื่อชนิดอื่นๆ

การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพจนานุกรมไทย...

เอกสารอ้างอิง

จันจิรา จิตตะวิริยะพงษ์. ๒๕๔๖. อิทธิพลภาษาต่างประเทศในภาษาไทย. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. ๒๕๕๖. ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ไทรงาม ประมวลศิลป์ชัย. ๒๕๓๒. วัฒนธรรมภาษาของคำยืมที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

ธีระพันธ์ ล. ทองคำ. ๒๕๓๕. รายงานผลการวิจัย เรื่อง การทำพจนานุกรมไทย - ไทย : อดีต - ปัจจุบัน (พ.ศ.๒๓๙๙ - ๒๕๓๓). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา กาญจนะวรรณ. ๒๕๕๘. ปัญหาการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ป.ป.) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๔ (ออนไลน์). สืบค้นจาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=3779. (๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐)

ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๔๘. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๓. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สหการพิมพ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๓๙. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๔๖. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๕๖. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พ.ศ. ๒๕๕๔. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ๒๕๔๘. ภาษาในสังคมไทย ความหลากหลาย
การเปลี่ยนแปลง การพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

CHARLES F. VOEGELIN and FLORENCE M. VOEGELIN. ๑๙๕๗. "HOPI
DOMAINS: A Lexical Approach to the Problem of Selection"
International Journal of American Linguistics. ๒๓ (๒).
pp. ๑-๘๒.

